

Cyfnod Allweddol 1 Llyfr Gweithgareddau Oedrannau 5 i 7

Enw: _____

Dosbarth: _____

Dyddiad: _____

Helo! Fy enw i yw
Seamor. Atebwch
fy nghwestiynau
wrth i ni fynd o
amgylch yr
acweriwm.

Ystafell Ffrynt

1. Pa lliw yw y cimychiaid coch yn yr ystafell ffrynt?

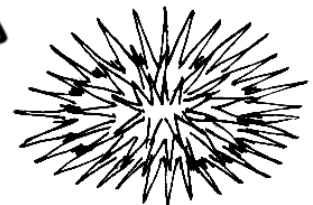
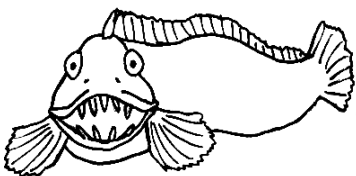
2. Tynnwch linell i gyfateb y anifeiliad hyn i'w llun.

Lledod

Urchin

Wolf fish

Anemone

Ystafell Heb Asgryn

3. Mae anifeiliad yn symud mewn ffyrdd gwahanol. Gallwch chi ddweud pa anifail yn yr ystafell hon rydw i'n disgrifio?

Mae gen i 8 goes i gerdded, 2 grafanc enfawr a cynffon i nofio. Beth ydw i? _____

Mae gen i 8 tentaclau sydd wedi cael eu gorchuddo mewn sugnwyr. Gallwn i gropian, nofio a newid fy liw. Beth ydw i?

Rydw i'n gludo fy hyn ar creigiau a dydw i ddim yn symud llawar. Mae fy nghorff yn rownd ac yn edrych yn debyg i flodyn, a mae gen i llawar o tentaclau i ddal fy mwyd hefo. Beth ydw i? _____

Yna atebwch y canlynol ...

4. Faint o breichau sydd gan y seren mor cyffredin? _____
5. Tynnwch lun o seren mor yn y gofod isod, a labelwch y darnau gwahanol o'i gorff.

Llygad

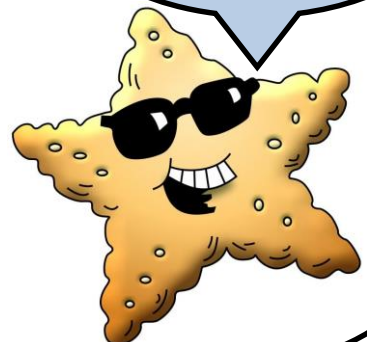
Traed Tiwb

Braich

Ceg

Oeddech chi'n gwybod?

Bod seren mor hefo llygaid bach ar bob un o'i breichiau.

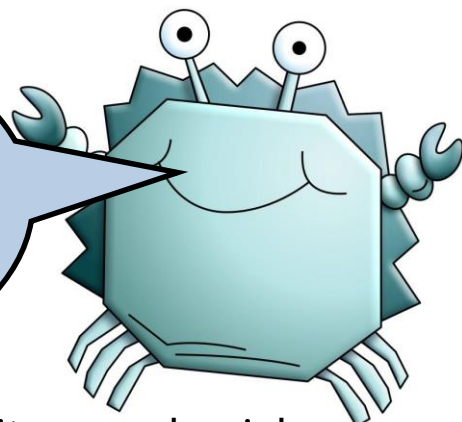
Bridio a chadwraeth

6. Mae rhai pethau, fel ni, yn byw. Rydym yn gwybod fod nhw yn fyw oherwydd maent yn tyfu, synhwyro, bwydo, ag yn geni ifanc. Pa un o rhain sydd yn fyw?

	Yndi, Mae o'n fyw	Nac ydi, Dydi o ddim yn fyw
Bwrdd	☐	☐
Pysgodyn	☐	☐
Morfarch	☐	☐
Darn o babur yma	☐	☐
Anemone	☐	☐
Cimwch	☐	☐
Gwymon	☐	☐

Oeddech chi'n gwybod?

Bod Anemones yn anifeiliad byw. Maent yn bwydo eu hunain yn defnyddio eu tentaclau. Fedrwn chi ddod o hyd i Anemones yn byw mewn pyllau craig ar lan y mor.

7. Edrychwch ar y posteri ar y wal. Pa eitem o ysbwriel mae anifeiliad fel crwbanod weithau yn bwytau mewn camgymeriad?

8. Dewch o hyd i'r mor-gyllyll ifanc. Faint ohonynt gallwch chi weld? _____
7. Fedrith mor-gyllyll newid eu liw i gydweddu a'u hamgylchedd (*lle maent yn byw*). Pa liw yw'r mor-gyllyll ar y funud? _____

Y Llongddrylliad

10. Mae gan anifeiliad llawar o debygrwydd a gwahaniaethau. Atebwch y cwestiynau canlynol wrth ysgrifennu Ydw neu Nac Ydw.

Gallwn i symud o gwmpas?

Oes gen i breichiau/coesau?

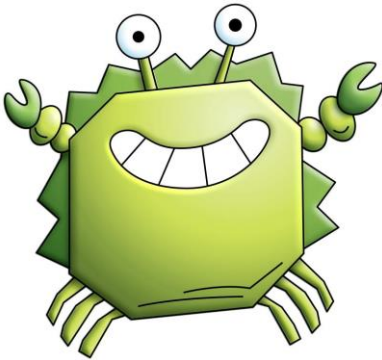
Oes gen i cwnffon?

Oes gen i cragen?

Oes gen i crafangau?

Ydw i'n byw o dan y dwr?

Conger Llyswennod	Seren Mor Pigog	Cranc Heglog

Oeddech chi'n gwybod?

Bod cramenogion yn grwp o anifeiliad sydd hefo cragen allanol caled a crafangau. Maent yn cynnwys crancod, cimychiaid, a corgimychiaid.

10. Mae crancod pigog yn fath o Cramennog. Beth rydan ni'n galw cranc sydd wedi newid ei cragen wrth iddo tyfu?

12. Fel ni, mae anifeiliad yn y mor angan bwyd l fwytau er mwyn cal digon o egni l fyw a tyfu. Enwch un eitem bwyd ar y ddewislen sydd yn cael ei paratoi heddiw.

Y Ddeorfa Cimwch

13. Mae gan bob un anifail cylch bywyd. Mae cimychiaid yn edrych yn wahanol ar cyfnodau gwahanol o'i bywydau. Cwblhewch cylch bywyd cimychiaid wrth ysgrifennu y gair cywir yn y bylchau isod:

Mae cimychiaid benywaidd oedolion yn cadw miliynau o wyau bach du o dan eu _____ tan maent yn barod i deori. [**Crafengau / Cynffon / Clustog**]

Mae'r wyau yn deori yn ystod y nos a mae'r larfau bach cael eu rhyddhau. Maent yn arnofio yn y cerrynt am tri neu pedwar _____, tra mae nhw'n tyfu.

[**diwrnod / wythnos / blwyddyn**]

★Mae larfau yn enw ychwanegol I ddisgrifio cramenogion ifanc (er enghraifft cimychiaid a crancod)

Mae'r larfau yn setlo ar _____ .

Rwan maent yn edrych yn debygach I cimychiaid, ond mae nhw dal yn fach iawn.

[**Gwely'r mor / Lan y Mor / Y Lleuad**]

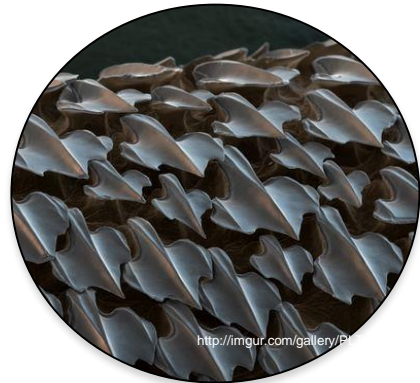
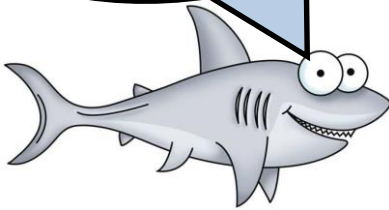
Mae'r cimychiaid yn cael ei alw yn 'juveniles', a byddant yn tyfu fewn I oedolion. Bydd yr cimychiaid sydd yn oedolion yn dechrau dydwu wyau pan fyddant tua _____ oed.

[**tri / deg / cant**]

Pwll Siarcod

14. Dewch o hyd I'r tanciau sydd hefo cas wyau y 'Catshark'. Gallwch chi weld y siarcod babanod yn tyfu tu fewn? Tynnwch lun o un o rhain yn y lle gwag isod.

Oeddech chi'n gwybod? Bod 'Catsharks' babanod yn tyfu mewn cas wyau am 10 mis cyn mae nhw'n cael eu eni.

14. Edrychwch ar croen y siarcod, dyma beth mae croen siarcod yn edrych fel trwy microsgop. Pa liw yw'r croen?

15. Beth rydych chi'n meddwl mae croen siarcod yn teimlo fel i gyffwrdd? _____
16. Mae siarcod yn cigysyddion, oherwydd maent yn hela anifeiliad eraill I fwytau. Enwch I mi cigysydd arall: _____
17. Mae rhai anifeiliad yn bwyta planhegion a anifeiliad eraill. Mae rhain yn cael ei alw yn hollysydd. Enwch I mi hollysydd arall: (**Rydych chi yn un o rhain.**) _____
18. Mae cwningod yn llysysyddion. Dim ond planhygion maent yn bwytau. Enwch I mi enghraifft arall o llysysydd: _____

Does dim rhaid i'r atebion i cwestiynau 16, 17, 18 a 19 fod yn anifail mor.

Coedwig Pysgod Mawr

19. Pa pysgodyn yw'r fwyaf gallwch chi weld?

20. Mae'r draenogiad y mor llai yn symud o gwmpas hefo'l gylidd mewn haig. Pam rydych yn meddwl mae nhw'n gwneud hyn? _____

21. Gallwch chi meddwl am anifeiliad eraill sydd yn symud mewn grwpiau?

22. Cynefin yw lle mae anifail yn byw. *Tynnwch linell i gydfynd a'r anifail at ei cynefin cywir.*

Seren Mor

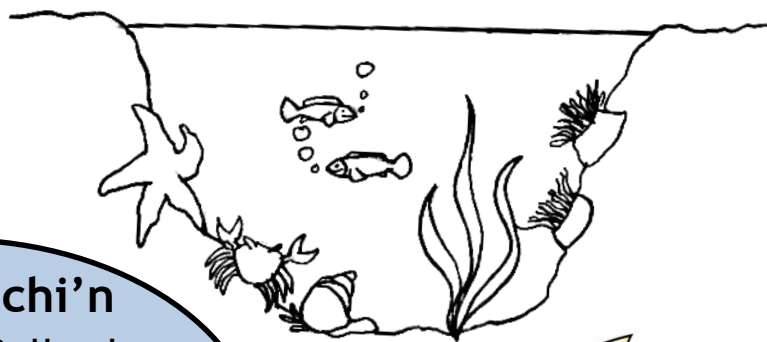
Morwellt

Morfarch

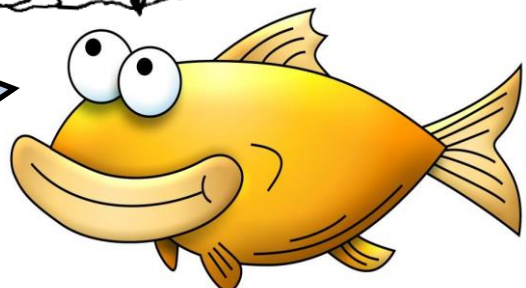
Pwll Graig

Cath For 'Thornback'

Gwelly'r mor

Oeddech chi'n gwybod? Gallwch ddod ar draws llwythi o anifeiliad mewn pyllau graig, ac ar y lan pan fydd y llanw allan.

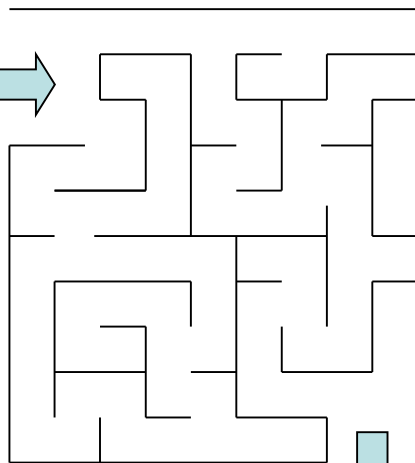

Hwyl a Gemau

Gallwch chi ddod o hyd i'r chwech gair sydd yn ein chwilair:

Helpwch ein morfeirch ddod o hyd i'w ffordd yn ôl at y môrwellt

c	a	b	m	h	c	r	a	g	e	n
e	t	y	ô	y	t	c	e	ô	p	w
r	f	c	r	a	i	n	c	o	d	e
r	g	e	s	d	n	r	d	s	e	f
i	t	p	y	s	g	o	d	y	n	g
g	c	p	d	e	t	y	g	e	u	h
l	a	n	y	m	ô	r	t	y	g	h

Lan y môr **Cerrig** Cragen

Pysgodyn **Crainc** Môr

Yn olaf, tynnwch lun o eich creadur môr gorau welwch chi heddiw 'ma yn Sw Môr Môn. :

Da iawn chi, rydych wedi cwblhau yr gweithgareddau i gyd. Dwi'n gobeithio fod chi wedi mwynhau eich ymweliad i Sw Môr Môn.

